

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-43(3)/16/JK

Warszawa, 10 maja 2016 r.

DECYZJA DIH-1/50/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Joanny Banaszak, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Joanna Banaszak Sklep Warzywno-Spożywczy „Truskaweczka” w Środzie Wielkopolskiej, od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu z dnia 23 marca 2016 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.189.2015), którą na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915), na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 400 zł (słownie: czterysta złotych) z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen, **uchyla zaskarżoną decyzję w całości i umarza postępowanie pierwszej instancji w całości.**

UZASADNIENIE

Pismem z 20 listopada 2015 r., na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”, Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Poznaniu, zwany dalej również „Wielkopolskim WIIH”, zawiadomił przedsiębiorcę Joannę Banaszak, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Joanna Banaszak Sklep Warzywno-Spożywczy „Truskaweczka” w Środzie Wielkopolskiej, zwanej dalej również „stroną”, o zamiarze wszczęcia kontroli m.in. w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach”. Przedmiotowe pismo strona odebrała 23 listopada 2015 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 16 - 30 grudnia 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego WIIH, w sklepie warzywno-spożywcym „Truskaweczka”, mieszczącym się przy ul. Kilińskiego 39A w Środzie Wielkopolskiej, należącym do strony, sprawdzono prawidłowość informowania o cenach znajdujących się w

ofercie handlowej produktów, stwierdzając, że w przypadku produktów w opakowaniach jednostkowych, tj.:

- 15 rodzajów paczkowanych mrozonek, eksponowanych w ladzie chłodniczej, opatrzonych cennikiem, w którym wyszczególniono nazwy produktów i ich ceny detaliczne – nie uwidoczniono dla konsumentów informacji dotyczących jednostek, do których odnoszą się uwidocznione ceny, a także cen jednostkowych,
- około 100 rodzajów produktów, takich jak napoje, chipsy i chrupki, ketchupy, majonezy, musztardy, oleje, mąki i makarony, słodycze, kawa i herbata, bakalie, przyprawy – nie uwidoczniono dla konsumentów informacji dotyczących nazw handlowych, jednostek, do których odnoszą się uwidocznione ceny, a także cen jednostkowych (produkty te były opatrzone wyłącznie ceną detaliczną na każdym egzemplarzu produktu),

co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i § 8 obowiązującego w trakcie postępowania kontrolnego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 568), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen*”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 30 grudnia 2015 r. (nr akt kontroli: ŻG.8361.189.2015).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 24 lutego 2016 r., Wielkopolski WIIH poinformował przedsiębiorcę Joannę Banaszak, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Joanna Banaszak Sklep Warzywno-Spożywczy „Truskaweczka” w Środzie Wielkopolskiej, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu nieprzestrzegania wymogu uwidaczniania cen jednostkowych oferowanych produktów oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 23 marca 2016 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.189.2015), Wielkopolski WIIH nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 400 zł (słownie: czterysta złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu naruszenia obowiązku uwidaczniania cen jednostkowych towarów.

Pismem z 31 marca 2016 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o zmniejszenie wymiaru kary. Jako uzasadnienie wniosku strona wskazała, iż kontrolowana placówka to mały sklep, gdzie jest mało towaru, a ona sama jest osobą młodą i niedoświadczoną w handlu. Ponadto już w trakcie kontroli zastosowała się do wszystkich zaleceń i zadeklarowała przestrzeganie obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Pismem z 15 kwietnia 2016 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Joannę Banaszak, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Joanna Banaszak Sklep Warzywno-Spożywczy „Truskaweczka” w Środzie Wielkopolskiej, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), zwanej dalej „*k.p.a.*”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W obecnym stanie prawnym, w myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. poz. 2121), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Zgodnie z § 4 ust.2 tego rozporządzenia, w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu

cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się m.in. do towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży, co wynika z § 7 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad uwidaczniania cen.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w placówce handlowej, należącej do przedsiębiorcy Joanny Banaszak, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Joanna Banaszak Sklep Warzywno-Spożywczy „Truskaweczka” w Środzie Wielkopolskiej, stwierdzono, że przy:

- 15 rodzajach paczkowanych mrożonek oferowanych do sprzedaży nie uwidoczniono informacji o jednostkach, do których odnoszą się uwidocznione ceny, oraz o ich cenach jednostkowych,
- około 100 rodzajach produktów, takich jak napoje, chipsy i chrupki, ketchupy, majonezy i musztardy, oleje, mąka i makarony, słodycze, kawa i herbata, bakalie, przyprawy nie uwidoczniono informacji o ich nazwach handlowych, jednostkach, do których odnoszą się uwidocznione ceny oraz o ich cenach jednostkowych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Wielkopolski WIIH nałożył w drodze decyzji karę pieniężną na przedsiębiorcę Joannę Banaszak, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Joanna Banaszak Sklep Warzywno-Spożywczy „Truskaweczka” w Środzie Wielkopolskiej, to jest podmiotowi, który nie dopełnił powyższego obowiązku.

W opinii Prezesa UOKiK, w świetle zebranych dowodów, w toku postępowania nie zostało ustalone jakich i w jaki sposób oferowanych do sprzedaży produktów dotyczyły stwierdzone nieprawidłowości. Z Protokołu kontroli, w którym opisano ustalenia kontroli, stanowiące podstawę do wszczęcia postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen nie wynika w szczególności w jakich ilościach nominalnych oferowane były do sprzedaży przedmiotowe produkty. Ogranicza to możliwość oceny prawidłowości dokonanej przez organ pierwszej instancji kwalifikacji czynu. Wskazać należy, że zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia

w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za litr lub metr sześcienny – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości, kilogram lub tonę – dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy. Ponadto, jak stanowi § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1 tego rozporządzenia. Należy mieć też na uwadze, iż w myśl § 7 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży. W związku z powyższym, z uwagi na brak istotnych informacji (tj. o jakich ilościach nominalnych towary oferowano do sprzedaży), mających znaczenie dla oceny popełnienia zarzucanego przedsiębiorcy czynu, Prezes UOKiK nie ma możliwości jednoznacznego stwierdzenia, czy zasadnie kwestionowano brak ceny jednostkowej przy wszystkich wskazanych przez organ pierwszej instancji rodzajach towarów.

Podobnie w przypadku informacji o jednostce, do której odnosi się uwidoczniona cena – sam jej brak nie stanowi wystarczającej podstawy do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej z tytułu naruszenia obowiązku uwidaczniania cen, a zwłaszcza w sytuacji gdy, tak jak w przypadku zakwestionowanych około 100 rodzajów produktów cena była umieszczona bezpośrednio na opakowaniu, a zatem niewątpliwie dotyczyła ilości produktu w opakowaniu i odnosiła się do jego nazwy. Ustawa o uwidacznianiu cen stanowi bowiem w art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze, że w miejscu sprzedaży uwidacznia się cenę i cenę jednostkową w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Tym samym, aby móc sankcjonować brak jednostki, do której odnosi się uwidoczniona cena, koniecznym jest wykazanie, że w związku z tym brakiem uwidoczniona cena jest niejednoznaczna, budzi wątpliwości oraz uniemożliwia zidentyfikowanie ceny z danym towarem. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje natomiast podstaw do dokonania takich ustaleń, co uniemożliwia Prezesowi UOKiK ocenę stwierdzonej przez Wielkopolskiego WIIH nieprawidłowości.

W myśl art. 7 k.p.a., w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Z kolei art. 77 § 1 k.p.a., wskazuje, że organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzeć cały materiał dowodowy.

Jak wyżej wskazano, Protokół kontroli nie dokumentuje w sposób jednoznaczny i wyczerpujący stanu faktycznego, będącego podstawą wydania przez organ pierwszej instancji decyzji w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej z tytułu niewidocznienia ceny jednostkowej oferowanych towarów. W związku z powyższym, Prezes UOKiK,

działając w trybie odwoławczym powziął wątpliwość co do ustalonego przez Wielkopolskiego WIIH stanu faktycznego w sprawie. Stwierdzone braki w ustaleniach w toku postępowania kontrolnego nie są możliwe do usunięcia na etapie postępowania odwoławczego, ani też przez zastosowanie art. 138 § 2 k.p.a., gdyż ustaleń dotyczących stanu faktycznego dokonuje się na dzień przeprowadzenia kontroli, skutkiem czego jest konieczność uchylecia zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski